

Vuosikertomus
avoimuusrekisterin toiminnasta
2024

Avoimuusrekisterin johtokunnan esittämä

Euroopan parlamentille, Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan komissiolle

Avoimuusrekisterin toimintaa koskeva vuosikertomus on pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten välisen sopimuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettava allekirjoittaneille toimielimille.

Tässä kertomuksessa esitetään asiatietoja avoimuusrekisteristä, sen sisällöstä ja siihen mahdollisesti tehdyistä muutoksista vuonna 2024. Siinä raportoidaan myös mahdollisuutta koskevista toimenpiteistä ja täydentävistä avoimuustoimenpiteistä, jotka olivat voimassa allekirjoittaneissa toimielimissä samana vuonna.

Sisällys

I.	Tiivistelmä.....	3
II.	Johdanto	3
III.	Hallinto	4
IV.	Ehdollisuutta koskevat toimenpiteet ja täydentävät avoimuustoimenpiteet.....	5
V.	Sihteeristön toiminta	9
1.	Tietojen laadun seuranta.....	10
2.	Tukipalvelu.....	14
3.	Tutkimukset.....	14
4.	Johtokunnan kokous 2024.....	15
5.	Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen	16
6.	Tekninen kehitys.....	17
7.	Avoimuusrekisteriä koskeva Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastus	17
8.	Euroopan oikeusasiamiehen päätös asiassa 532/2023/FA	17
VI.	Tilastot.....	18
1.	Avoimuusrekisterin kehitys	18
2.	Valvotut edut	19
3.	Maantieteelliset tiedot.....	20
4.	Tietojen hakeminen avoimuusrekisteristä	21
VII.	Päätelmät	22

I. Tiivistelmä

Vuosi 2024 oli avoimuusrekisterille jälleen intensiivisen tarkkailun ja toiminnan vuosi. Euroopan parlamentin vaalit edellyttivät tavanomaista laajempaa julkista valvontaa, ja vaaleista alkoi uusi institutionaalinen sykli. Rekisteriä käytettiin EU:n tason edunvalvontatoiminnan tiedonhaku- ja lähdetietovälineenä yhä enemmän, mistä on osoituksena se, että rekisteröitymishakemusten määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Edunvalvontatoiminnassa oli havaittavissa lyhyt tauko vuoden kolmannella neljänneksellä lainsäädäntökauden vaihtumisen takia, mutta uuden toimikauden alkaessa käynnistyi uusi EU:n toimielimiin kohdistuva edunvalvontatoiminta ja rekisteröitymiset avoimuusrekisteriin lisääntyivät jyrkästi vuoden loppua kohti.

Koska rekisteri on julkinen lähdetietoväline, sen toiminnoilta ja sisällön luotettavuudelta odotetaan paljon. Verkkosivustoon tehtiin vuonna 2024 merkittäviä tietoteknisiä uudistuksia, ja prosessissa otettiin huomioon useita hyödyllisiä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suosituksia ja Euroopan oikeusasiamiehen ehdotuksia. Tietoteknistä infrastruktuuria parantamalla saatiin yksinkertaistettua avoimuusrekisterin käyttäjäalustaa, mistä on osoituksena hakijoiden ja rekisteröityneiden esittämien tukipalvelupyyntöjen ja suuren yleisön tiedustelujen määrän väheneminen.

Rekisterin sihteeristössä seurattiin voimassa olevien rekisteröintien tietojen laatua aiempaa enemmän: seuranta kattoi vuonna 2024 noin kolmanneksen kaikista rekisteröityneistä. Hallinnolliset kokemukset vuodelta 2024 osoittivat puolestaan, että rekisterin käyttäjät tuntevat valitusmekanismin yhä paremmin, ja tämän ansiosta valitusten johdosta tehdyt tutkimukset olivat moniulotteisempia ja merkityksellisempiä ja sellaisia valituksia tehtiin vähemmän, jotka eivät ilmeisen selvästi täyttäneet käsittelyyn ottamisen edellytyksiä tai jotka olivat virheellisiä.

Kertomuksessa kuvataan näitä toimia yksityiskohtaisemmin.

II. Johdanto

Avoimuusrekisteri on EU:n tason edunvalvonnan ensisijainen lähdetietoväline. Se on tietokanta, jonka tarkoituksena on tarjota yleisölle ajantasaista tietoa edunvalvontatoimista, joilla pyritään vaikuttamaan EU:n toimielimissä käynnissä olevaan lainsäädäntötyöhön ja toimintapolitiikan täytäntöönpanoon. Sen avulla voidaan seurata, millaisia intressejä toimielimissä pyritään ajamaan, kuka niitä edustaa ja kenen puolesta, mihin lainsäädäntöaloitteisiin edunvalvonta kohdistuu ja millaisia henkilö- ja taloudellisia resursseja tällaiseen toimintaan käytetään.

Rekisteri on EU:n keskeinen väline, jolla pyritään edistämään läpinäkyvää ja eettistä edunvalvontaa ja jonka ansiosta sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen EU:n demokraattiseen päätöksentekoprosessiin on avoimempaa ja näkyvämpää. Avoimuusrekisteriin kirjautumalla edunvalvojat sitoutuvat noudattamaan hyvän edunvalvontatavan eettisiä periaatteita ja toimintasääntöjä kaikessa yhteydenpidossaan EU:n toimielinten kanssa ja niihin kohdistuvassa edunvalvontatoiminnassaan.

Avoimuusrekisteriä ylläpitävät yhdessä Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio vuonna 2021 hyväksytyn toimielinten välisen sopimuksen¹ perusteella.

Tämä kertomus sisältää toimielinten välisen sopimuksen 13 artiklan mukaisesti asiatietoja avoimuusrekisteristä, sen sisällöstä ja raportointikaudella mahdollisesti tehdyistä muutoksista. Siinä raportoidaan myös ehdollisuutta koskevista toimenpiteistä ja täydentävistä avoimuustoimenpiteistä, jotka ovat voimassa allekirjoittaneissa toimielimissä.

III. Hallinto

Avoimuusrekisterissä on kaksitasoinen hallintorakenne: johtokunta, joka huolehtii yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta, ja sihteeristö, joka vastaa rekisterin päivittäisestä hallinnoinnista.

Johtokunta varmistaa toimielinten välisen sopimuksen yleisen täytäntöönpanon. Sen tehtävänä on määritellä avoimuusrekisteriä koskevat vuotuiset tarpeet ja painopisteet, hyväksyä vuosikertomus rekisterin toiminnasta ja antaa yleisiä ohjeita sihteeristölle. Sen tehtävänä on myös käsitellä uudelleentarkastelupyynnöt, jotka koskevat sihteeristön tutkimuksensa jälkeen toteuttamia toimenpiteitä, ja tehdä niistä päätökset.

Johtokuntaan kuuluvat Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission pääsihteerit. He kokoontuvat vähintään kerran vuodessa, ja kukin pääsihteeri toimii puheenjohtajana yhden vuoden ajan. Vuonna 2024 johtokunnan puheenjohtajana toimi komission pääsihteeri. Vuosikokouksessa, joka pidettiin 19. huhtikuuta 2024, hyväksyttiin edellisen vuoden vuosikertomus sekä tuleva talousarvio ja rekisterin painopisteet.

Sihteeristö antaa edunvalvojille ohjeita rekisteröitymisprosessista, varmistaa hakemusten kelpoisuusedellytysten täyttymisen sekä tarkkailee rekisteröityjen toimittamien tietojen laatua osana kohdennettua seurantaansa.

Sihteeristö käsittelee valitukset, joissa väitetään rekisteröityneen rikkoneen hyvää edunvalvontatapaa, ja se voi aloittaa tutkimuksen selvittääkseen, täyttääkö rekisteröitynyt edelleen kelpoisuusvaatimukset ja noudattaako tämä hyvää edunvalvontatapaa, ja toteuttaa toimenpiteitä, jos hyvää edunvalvontatapaa ei ole noudatettu. Sihteeristö pyrkii parantamaan avoimuusrekisterin tunnettuutta (ks. V osa) ja raportoi kaikesta rekisterin toiminnasta vuosikertomuksessa.

Sihteeristöön kuuluu henkilöstöä kolmesta allekirjoittajatoimielimestä. Vuonna 2024 sihteeristössä oli 11 kokoaikaista työntekijää. Sitä edustaa johtokunnassa ja julkisesti koordinaattori, joka valvoo päivittäistä toimintaa. Vuonna 2024 sihteeristön koordinaattori oli avoimuusasioista neuvoston pääsihteeristössä vastuussa oleva yksikönpäällikkö.

Tarkempia tietoja avoimuusrekisterin hallinnosta on saatavilla avoimuusrekisterin verkkosivuston Hallinto-osiossa.

¹ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä, EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1.

IV. Ehdollisuutta koskevat toimenpiteet ja täydentävät avoimuustoimenpiteet

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ottavat kukin käyttöön yksittäisillä päätöksillä ehdollisuutta koskevia toimenpiteitä, joiden mukaan avoimuusrekisteriin rekisteröityminen on välttämätön ennakkoehto sille, että edunvalvojat voivat harjoittaa tiettyjä keskeisiä edunvalvontatoimia. Toimielimet voivat myös ottaa käyttöön täydentäviä avoimuustoimenpiteitä, joilla kannustetaan rekisteröitymiseen ja vahvistetaan toimielinten välisellä sopimuksella luotua yhteistä kehystä.

Muut EU:n toimielimet, elimet ja laitokset sekä EU:n pysyvien edustustojen osalta jäsenvaltiot voivat ilmoittaa johtokunnalle käyttöön ottamistaan ehdollisuutta koskevista toimenpiteistä tai täydentävistä avoimuustoimenpiteistä ja pyytää niiden julkaisemista avoimuusrekisterin verkkosivustolla.

Avoimuustoimenpiteitä on jo käytössä Euroopan talous- ja sosiaalikomiteassa ja Euroopan alueiden komiteassa. Sihteeristö sai vuonna 2024 kysymyksiä muiltakin EU:n elimiltä, jotka harkitsevat tätä mahdollisuutta.

Kaikki jäsenvaltiot ovat sitoutuneet soveltamaan ehdollisuutta koskevaa toimenpidettä neuvoston puheenjohtajakaudellaan ja sitä edeltävien kuuden kuukauden aikana edellyttämällä avoimuusrekisteriin rekisteröitymistä edunvalvojilta, jotka tapaavat niiden pysyvän edustajan tai pysyvän edustajan sijaisen.

Tätä ehdollisuutta koskevaa toimenpidettä sovelletaan tapaamisiin pysyvän edustajan ja pysyvän edustajan sijaisen kanssa näiden toimiessa neuvoston puheenjohtajana tai tulevana puheenjohtajana². Tapaamisiin voivat näin ollen osallistua vain rekisteröityneet edunvalvojat. Vuonna 2024 tämä koski Belgiaa³ ja Unkaria⁴, jotka toimivat EU:n neuvoston puheenjohtajana, ja Puolaa⁵, joka on tuleva puheenjohtajavaltio.

Belgia ilmoitti 15. helmikuuta 2024 johtokunnalle pysyvistä toimenpiteistä, jotka koskevat Belgian pysyvän EU-edustuston osallistumista avoimuusrekisteriin. Yksi toimenpiteistä on 1. heinäkuuta 2024 voimaan tullut vaatimus, jonka mukaan Belgian pysyvä edustaja ja pysyvän edustajan sijainen saavat tavata ainoastaan rekisteröityjä edunvalvojia ja yksityiskohtaiset tiedot kaikista tällaisista tapaamisista on julkaistava pysyvän edustuston verkkosivuilla.

EU:n toimielimissä tällä hetkellä voimassa olevat [ehdollisuustoimenpiteet ja muut avoimuustoimenpiteet](#) selostetaan jäljempänä, ja ne luetellaan myös avoimuusrekisterin verkkosivuston asiaa koskevalla sivulla.

² https://transparency-register.europa.eu/document/download/0c791fb8-e64d-47cc-a3b0-175913788b7c_en?filename=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.EN_.pdf.

³ [Avoimuus | Belgian ulkoasiainministeriö – ulkomaankauppa ja kehitysyhteistyö](#).

⁴ <https://eu-brusszel.mfa.gov.hu/assets/31/82/25/ef443ff8e903be0cd88754c45fb9b53ce7fa0f0f.pdf>.

⁵ <https://www.gov.pl/web/eu/transparency>.

Euroopan parlamentissa vuonna 2024 käytössä olleisiin toimenpiteisiin, joilla edellytetään edunvalvojien rekisteröitymistä, kun heille tarjotaan mahdollisuus toimia parlamentin tiloissa, kuuluvat säännöt, jotka koskevat tapahtumia, Euroopan parlamentin jäsenten laajennettuja työryhmiä ja epävirallisia ryhmittymiä, entisiä Euroopan parlamentin jäseniä ja pitkäaikaista pääsyä tiloihin.

Jotta edunvalvojat voivat osallistua parlamentin tiloissa pidettävään tapahtumaan aktiivisina kutsuvieraina tai osallistua tapahtuman järjestämiseen, edunvalvojien on ensin rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin⁶. Tämä tarkoittaa sitä, että edunvalvojan, joka esiintyy tapahtumassa puhujana, keskustelun vetäjänä tai muussa aktiivisessa roolissa taikka osallistuu logistiin, taloudellisiin tai käytännön järjestelyihin, on oltava rekisteröitynyt. Näitä sääntöjä sovelletaan aiemmin vahvistetun ehdollisuustoimenpiteen lisäksi, jossa edellytetään⁷, että parlamentin valiokuntien kuulemistilaisuuksien puhujat rekisteröidään ennen kuulemista.

Ainoastaan rekisteröidyt edunvalvojat voivat osallistua laajennettujen työryhmien ja epävirallisten ryhmittymien⁸ toimintaan parlamentin tiloissa tarjoamalla niille tukea tai osallistumalla niiden tapahtumiin tai niiden järjestämiseen. Euroopan parlamentin järjestäytyttyä uudelleen vaalien jälkeen jäsenet ovat myös perustaneet uusia laajennettuja työryhmiä. Parlamentin julkaisemat tiedot näistä laajennetuista työryhmistä heijastuvat myös avoimuusrekisteriin, ja rekisteröityneet voivat avoimesti ilmaista tukensa eri ryhmittymille.

Vaalikauden alkaminen merkitsi myös sitä, että Euroopan parlamentin entisten jäsenten tuli parlamentin ehdollisuustoimenpiteen mukaisesti noudattaa kuuden kuukauden karenssiä ennen rekisteröitymistään ja nykyisiin jäseniin kohdistuvan edunvalvontatoiminnan aloittamista⁹. Tämä sääntö on otettu huomioon nuhteettomuutta ja avoimuutta koskevissa Euroopan parlamentin jäsenten menettelysäännöissä¹⁰.

Ainoastaan rekisteröidyt edunvalvojat voivat hakea pitkäaikaista pääsyä parlamentin tiloihin voidakseen olla kanssakäymisissä päätöksentekijöiden kanssa edunvalvontatarkoituksessa¹¹. Avoimuusrekisteriin 31. joulukuuta 2024 rekisteröidyistä 13 118 yhteisöstä 2 620:llä oli vähintään yksi akkreditoitu edustaja, jolla oli pääsy parlamentin tiloihin.

Aktiivisia kulkulupia oli 31. joulukuuta 2024 yhteensä 7 367. Vuonna 2024 tehtiin merkittävä parannus akkreditointiprosessiin, kun parlamentti otti käyttöön uuden verkossa toimivan hakemusjärjestelmän¹². Niiden henkilöiden nimet, joille on annettu rekisteröidyn yhteisön puolesta akkreditointi parlamentin tiloihin pääsemiseksi edunvalvontatarkoituksessa, julkaistaan rekisterissä yhteisön profiilisivulla, kuten ennenkin.

Kaikkien Euroopan parlamentin jäsenten on julkaistava verkossa tiedot suunnitelluista tapaamisistaan toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien edunvalvojien kanssa¹³. Tämä tarkoittaa kaikkia joko paikan päällä tai videokokouksina järjestettäviä parlamentin toimintaan (mietintö, lausunto, päätöslauselma, täysistuntokeskustelu tai kiireellisenä käsiteltävä

⁶ Euroopan parlamentin puhemiehistön 12. kesäkuuta 2023 tekemä päätös.

⁷ Euroopan parlamentin puhemiehistön 24. kesäkuuta 2024 tekemän päätöksen 8 artikla.

⁸ Euroopan parlamentin työjärjestys: 35 artiklan 5 kohta ja 36 artiklan 5 kohta.

⁹ Euroopan parlamentin puhemiehistön 17. huhtikuuta 2023 tekemä päätös.

¹⁰ Euroopan parlamentin jäsenten menettelysääntöjen 9 artikla.

¹¹ Euroopan parlamentin työjärjestyksen 126 artikla.

¹² <https://accredit.europarl.europa.eu/>.

¹³ Euroopan parlamentin jäsenten menettelysääntöjen 7 artikla.

asia) liittyviä tapaamisia, joiden tarkoituksena on vaikuttaa EU:n toimielinten politiikkaan tai päätöksentekoprosessiin.

Velvoitetta sovelletaan riippumatta siitä, osallistuvatko tapaamiseen Euroopan parlamentin jäsenet itse vai heidän puolestaan toimivat jäsenten avustajat. Julkistettuihin tapaamisiin liitetään linkki rekisteröityneiden profiileihin avoimuusrekisterissä. Parlamentin jäsenet olivat 31. joulukuuta 2024 ilmoittaneet 20 030 tapaamisesta vuonna 2024. Kun otetaan huomioon Euroopan parlamentin jäsenten erityinen rooli ja toimeksianto, suosituksena on¹⁴, että he tapaavat vain avoimuusrekisteriin rekisteröityjä edunvalvojia.

Lisäksi esittelijöiden on lisättävä mietintö- tai lausuntoluonnoksiinsa nk. ilmoitus saaduista tiedoista, jossa luetellaan ne yhteisöt tai henkilöt, joilta he ovat saaneet tietoja aiheeseen liittyvistä asioista¹⁵.

Parlamentti lähettää avoimuuden lisäämiseksi ja rekisteröitymiseen kannustamiseksi rekisteröityneille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa kyseiseen politiikanalaan, automaattisia ilmoituksia asiasta vastaavan parlamentin valiokunnan työstä.

Parlamentti laati raportointijakson aikana sääntöjä¹⁶, joiden mukaan parlamentin johtohenkilöstö saa tavata ainoastaan rekisteröityjä edunvalvojia ja tiedot tapaamisista on julkaistava.

EU:n neuvosto

Kuten neuvoston päätöksessä (EU) 2021/929¹⁷ säädetään, edunvalvojien rekisteröityminen avoimuusrekisteriin on ennakkoehto sille, että nämä voivat tavata neuvoston pääsihteerin tai pääjohtajia.

Samaa sääntöä sovelletaan edunvalvojien osallistumiseen ammatillisessa ominaisuudessa neuvoston pääsihteeristön järjestämiin aihekohtaisiin tiedotustilaisuuksiin (tarvittaessa ja puheenjohtajavaltiota kuultuaan) tai puhujina pääsihteeristön järjestämiin julkisiin tilaisuuksiin.

Vuonna 2024 annetuilla uusilla sisäisillä ohjeilla pyrittiin laajentamaan ehdollisuusperiaatteen noudattamista. Edunvalvontatilaisuudet rekisteröidään sisäisesti tammikuun 1. päivästä 2025. Tapaaminen määritellään laajasti, sillä se kattaa kaikki suunnitellut tapaamiset yhden tai useamman edunvalvojan kanssa joko henkilökohtaisesti tai etäyhteyden kautta riippumatta siitä, pidetäänkö tapaaminen neuvoston tiloissa tai muualla, ja myös virkamatkojen aikana.

Lisäksi vaikka uudet säännöt eivät kata puhtaasti yksityisiä tai sosiaalisia tapaamisia taikka suunnittelelmattomia ja spontaaneja tapaamisia, niissä ohjeistetaan henkilöstöä pidättäytymään tällaisten tapaamisten aikana keskusteluista, joissa käsitellään sisällöllisesti politiikan tai lainsäädännön laatimista tai täytäntöönpanoa tai Eurooppa-neuvoston tai neuvoston päätöksentekoprosesseja.

Neuvoston pääsihteeristön henkilöstöä kehoitetaan myös tarkistamaan aina ennen edunvalvojien tapaamista näiden valtuutus sen varmistamiseksi, että heidät on merkitty aktiivisiksi edunvalvojiksi avoimuusrekisterissä. Jos näin ei ole, henkilöstön olisi arvioitava tarkkaan tapaamisen aiheellisuutta ja konsultoitava esimiehiään¹⁸.

¹⁴ [Euroopan parlamentin työjärjestys](#) (11 artiklan 2 kohta).

¹⁵ Euroopan parlamentin jäsenten menettelysääntöjen 8 artikla.

¹⁶ Säännöt hyväksyttiin toukokuussa 2025.

¹⁷ EUVL L 207, 11.6.2021, s. 19.

¹⁸ Henkilöstötiedote 17/24, annettu 13. joulukuuta 2024. Ks. myös henkilöstötiedote CP 42/22.

Avoimuuden lisäämiseen ja rekisteröitymiseen kannustamiseen tähtäävänä lisätoimenpiteenä olisi edellytettävä, että neuvoston ja sen valmisteluelinten kokouksiin kutsutaan vain edunvalvojia, jotka on rekisteröity avoimuusrekisteriin.

Edunvalvojien rekisteröintinumero olisi kirjattava alustavaan esityslistaan. Neuvoston vuosikertomuksessa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta annetaan aiheeseen liittyvää tietoa edunvalvojien osallistumisesta neuvoston ja sen valmisteluelinten kokouksiin¹⁹.

Euroopan komissio

Komissio otti toimikautensa alkaessa vuonna 2024 käyttöön uusia avoimuustoimenpiteitä, joilla tiukennetaan avoimuusrekisteriin liittyviä komission sisäisiä vaatimuksia ja laajennetaan merkittävästi rekisterin pakollista käyttöä komission edustajien ja henkilöstön sekä (rekisteröityneiden) edunvalvojien välisessä yhteydenpidossa.

Komissio sovelsi jo ennestään avoimuusrekisterivaatimuksia komission jäseniin, heidän kabinettiensa jäseniin ja pääjohtajiin, jotka saavat tavata vain avoimuusrekisteriin rekisteröityjä edunvalvojia ja joiden on julkistettava tiedot kaikista tällaisista tapaamisista²⁰.

Komissio antoi 4. joulukuuta 2024 komission päätökset (EU) 2024/3081²¹ ja (EU) 2024/3082²², jotka ovat olleet voimassa 1. päivästä tammikuuta 2025. Niillä edellä mainitut vaatimukset ulotetaan koskemaan johtotehtävissä olevien komission työntekijöiden, myös (apulais)pääsihteerin, (vara)pääjohtajien ja kaikkien johtajien, yksikönpäälliköiden tai vastaavien tapaamisia edunvalvojien kanssa.

Lisäksi niissä säädetään velvollisuudesta laatia ja julkaista pöytäkirjat kaikista komission jäsenten, heidän kabinettiensa jäsenten ja johtotehtävissä olevien komission työntekijöiden tapaamisista (rekisteröityjen) edunvalvojien kanssa.

Komissio julkaisi vuonna 2024 tiedot²³ tapaamisista 1 980 rekisteröityneen kanssa. Kyseisillä rekisteröityneillä oli 1 693 tapaamista komission jäsenten ja/tai heidän kabinettiensa jäsenten kanssa ja 673 tapaamista komission pääjohtajien kanssa²⁴.

¹⁹ Ohjeet kolmansien osapuolten, mukaan lukien edunvalvojien, satunnaisesta osallistumisesta neuvoston tai sen valmisteluelinten kokouksiin, 22. heinäkuuta 2021.

²⁰ Velvoitteet on asetettu komission jäsenten ja heidän kabinettiensa jäsenten osalta Euroopan komission jäsenten toimintasäännöistä 31 päivänä tammikuuta 2018 annetun komission päätöksen C(2018) 700) 7 artiklassa (EUVL C 65, 21.2.2018, s. 7). Julkisuusvaatimuksia on sovellettu vuodesta 2014.

²¹ Komission päätös (EU) 2024/3081, annettu 4 päivänä joulukuuta 2024, komission jäsenten ja edunvalvojien välisiin kokouksiin liittyvistä avoimuustoimenpiteistä ja päätöksen 2014/839/EU, Euratom, kumoamisesta, EUVL L, 2024/3081, 5.12.2024.

²² Komission päätös (EU) 2024/3082, annettu 4 päivänä joulukuuta 2024, johtotehtävissä olevien komission työntekijöiden ja edunvalvojien välisiin kokouksiin liittyvistä avoimuustoimenpiteistä ja päätöksen 2014/838/EU, Euratom, kumoamisesta EUVL L, 2024/3082, 5.12.2024.

²³ Julkistettavia tietoja ovat tapaamispäivä, tapaamispaikka, komission jäsenen ja/tai kabinetin jäsenen tai pääjohtajan nimi, edunvalvojan nimi ja tapaamisen aihe. Tiedot julkaistaan kahden viikon kuluessa tapaamisesta. Kuten edellä mainitaan, myös johtotehtävissä olevien komission työntekijöiden on 1. päivästä tammikuuta 2025 pitänyt julkistaa vastaavat tiedot.

²⁴ Sama rekisteröitynyt on voinut olla mukana useammassa kuin yhdessä tapaamisessa.

Tiedot julkaistaan komission verkkosivustolla²⁵, ja ne ovat saatavilla myös avoimuusrekisterissä asianomaisten rekisteröityneiden kohdalla olevassa tapaamisten luettelossa. Komissio julkistaa kootut tietoineistot rekisteröityneiden edunvalvojien kanssa pidetyistä tapaamisista myös EU:n dataportaalissa sekä koneellisesti luettavassa että Excel-muodossa. Asianomaisten osapuolten ja yleisön saatavilla on siten kattavasti helposti käsiteltävissä olevaa tietoa olennaisten tietojen poimimiseksi.

Komissio nimittää komission asiantuntijaryhmiin sisäisten sääntöjensä²⁶ mukaisesti ainoastaan rekisteröityneitä edunvalvojia. Ennakkorekisteröintivaatimus koskee sekä B-tyypin²⁷ että C-tyypin²⁸ jäseniä. Jos nämä jäsenet poistetaan väliaikaisesti tai lopullisesti avoimuusrekisteristä, komissio poistaa heidät siitä asiantuntijaryhmästä tai -ryhmistä, jonka jäseniä he ovat, kunnes heidän rekisteröintinsä on jälleen voimassa.

Avoimuuden lisäämiseksi ja rekisteröitymiseen kannustamiseksi komissio lähettää lisäksi automaattisesti ilmoituksia rekisteröityneille, jotka ovat ilmoittaneet olevansa kiinnostuneita tietyistä toimintapolitiikan aloista. Komissio ilmoittaa heille myös julkisten kuulemisten alkamisesta tai etenemissuunnitelmien laatimisesta kyseisillä aloilla. Lisäksi rekisteröityneiden vastaukset käsitellään erillään rekisteröitymättömien vastaajien vastauksista²⁹. Vastaukset ovat saatavilla rekisterissä rekisteröityneiden sivuilla.

V. Sihteeristön toiminta

Johtokunta määrittä avoimuusrekisterille seuraavat vuotuiset painopisteet vuodeksi 2024:

- tietojen laadun parantaminen edelleen hienosäätämällä seurantaan niin, että rekisterin sisältöön kohdistetaan räätälöityjä tarkastuksia, jotka kattavat myös välittäjät ja ei-kaupalliset rekisteröityneet, jotka saattavat toimia EU:n päätöksentekoon kohdistuvan ulkomaisen vaikuttamisen välineinä,
- uusimman teknologian hyödyntäminen lisäämällä rekisteriin uusia ominaisuuksia tietoteknisen alustan nykyaikaistamiseksi ja sen saattamiseksi saavutettavuutta ja visuaalista ilmettä koskevien vaatimusten mukaiseksi,
- tunnettuuden parantamiseen tähtäävien toimien jatkaminen,
- synergia muiden EU:n elinten kanssa, muun muassa tausta-asiakirjan laatiminen toimielinten välisen sopimuksen 11 artiklan täytäntöönpanosta helpottamaan niiden osallistumista avoimuusrekisteriin.

Sihteeristö työskenteli näiden vuotuisien painopisteiden toteuttamiseksi päivittäisen toimintansa yhteydessä muun muassa tehostamalla uusien hakemusten tarkastamista, tarjoamalla tukipalveluja ja tekemällä tietotekniseen alustaan useita parannuksia, kuten jäljempänä esitetään.

²⁵ Erityisesti komission jäsenten ja komission pääosastojen verkkosivuilla olevat avoimuusasioita käsittelevät sivut.

²⁶ Komission päätös C(2016) 3301, annettu 30 päivänä toukokuuta 2016, komission asiantuntijaryhmien perustamista ja toimintaa koskevien horisontaalisten sääntöjen vahvistamisesta, 8 artikla.

²⁷ Henkilöt, jotka on nimitetty edustamaan sidosryhmien yhteistä etua tietyllä toimintapolitiikan alalla.

²⁸ Organisaatiot laajassa merkityksessä, mukaan lukien yritykset, yhdistykset, kansalaisjärjestöt, ammattiliitot, yliopistot, tutkimuslaitokset, asianajotoimistot ja konsulttiyritykset.

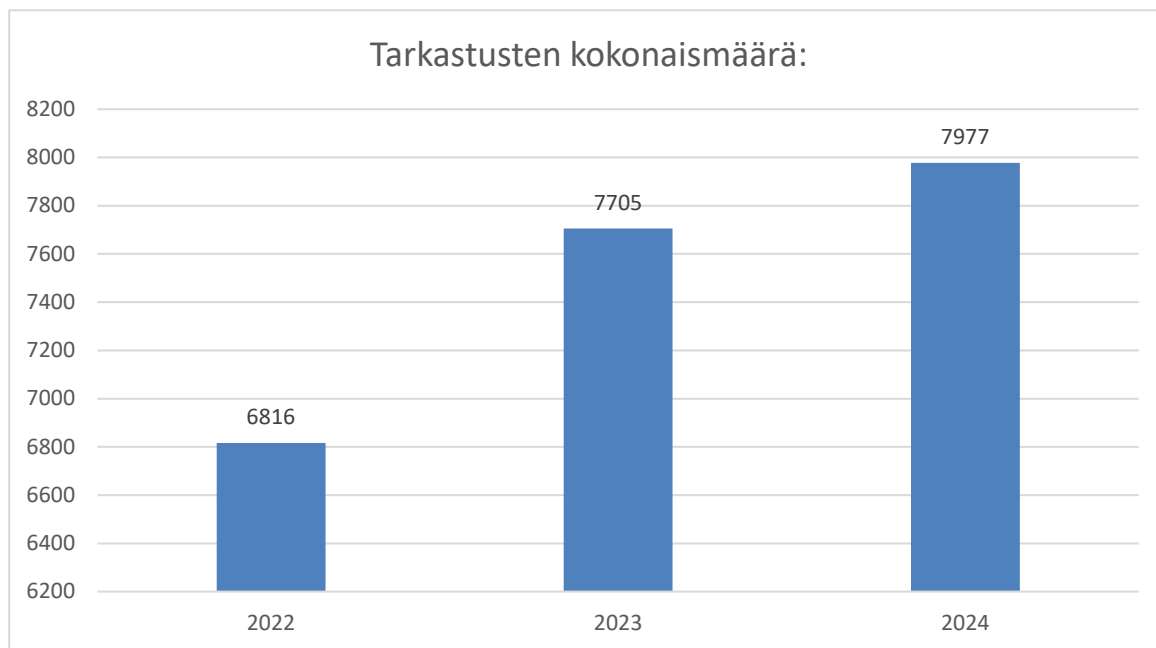
²⁹ Parempaa sääntelyä koskevat Euroopan komission suuntaviivat (SWD(2017)350), erityisesti VII luku: Suuntaviivat sidosryhmien kuulemisesta.

1. Tietojen laadun seuranta

Avoimuusrekisteri julkaisee tietoa edunvalvojien ajankohtaisista edunvalvontatoimista, jotka liittyvät EU:n toimielinten toimintapoliittisten syklien ja päätöksentekoprosessien viimeaikaiseen muotoiluun tai täytäntöönpanoon. Tähän kuuluvat myös yksityiskohtaiset tiedot tärkeimmistä kohteena olevista lainsäädäntöehdotuksista ja toimintapolitiikoista. Tämän seurauksena tiedot muuttuvat jatkuvasti ja jotkut edunvalvojat rekisteröityvät vain rajoitetuksi ajaksi, kun taas toiset pysyvät tietokannassa pidempään.

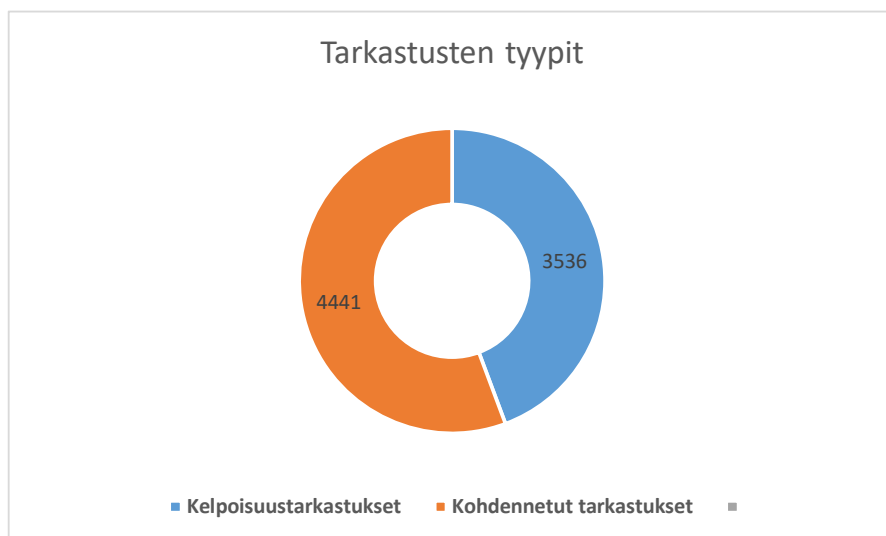
Rekisteröityessään edunvalvojat sitoutuvat antamaan täydelliset, ajantasaiset ja paikkansapitävät rekisteröintitiedot, jotka eivät ole harhaanjohtavia. Ne ovat viime kädessä itse vastuussa rekisteröintitietojensa oikeellisuudesta. Rekisteröityneitä kannustetaan siksi tarkistamaan ja päivittämään toimitetut tiedot aina, kun merkittäviä muutoksia tapahtuu, ja rekisteröinti on päivitettävä vähintään kerran vuodessa avoimuusrekisterissä pysymiseksi. Rekisteröityneille muistutetaan tietojen päivittämistarpeesta vähintään kahdesti vuodessa.

Yksi sihteeristön päätehtävistä on muistuttaa rekisteröityneille näiden velvollisuuksista ja varmistaa, että avoimuusrekisterin tiedot ovat mahdollisimman korkealaatuisia. Sihteeristö kohdisti tarkastuksensa vuonna 2024 yleisten seurantatoimiensa osana yhteensä 7 977 yhteisöön³⁰, jotka olivat joko hakeneet rekisteröintiä tai jo kirjattu rekisteriin. Lisäys tarkastusten määrässä edellisvuoteen verrattuna oli 3,5 prosenttia.

Tarkastukset koostuivat hakuvaiheessa suoritetuista seulonnoista, jo rekisteröityjen yhteisöjen toimittamien tietojen kohdennetuista laatutarkastuksista ja tutkimusmenettelyjen yhteydessä tehdyistä lisätarkastuksista.

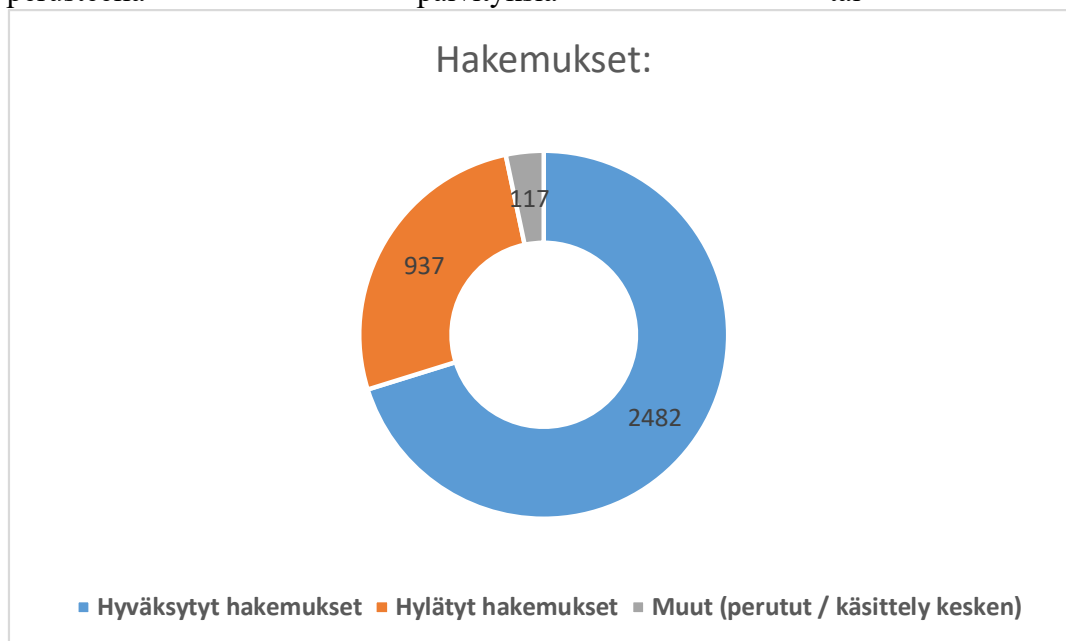
³⁰ Osa yhteisöistä tarkastettiin vuonna 2024 useammin kuin yhden kerran, minkä vuoksi tarkastusten kokonaismäärä oli suurempi.

Hakuvaihe

Rekisteröityneiden kokonaismäärä kasvoi hieman vuonna 2024³¹. Koska rekisteröityneissä oli kuitenkin suurta vaihtuvuutta, rekisterissä olevien tietojen laatu on samalla parantunut. Sihteeristö arvioi kaikkien uusien rekisteröitymishakemusten kelpoisuuden ja tietojen laadun ennen kuin rekisteröinnit voidaan aktivoida ja julkaista rekisterissä. Tämä auttaa parantamaan toimitettujen tietojen tarkoituksenmukaisuutta ja yhtenäisyyttä. Vuonna 2024 saatiin 3 536 hakemusta (lähes 10 päivässä). Lisäystä oli 4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, eli vuodesta 2023 jatkunut noususuuntaus jatkui.

Hakemuksista 2 482 (70 prosenttia) hyväksyttiin ja saatettiin voimaan hakijoiden kelpoisuuden alustavan tarkastusprosessin jälkeen. Useimmissa tapauksissa hakijoilta vaaditaan tarkastusten perusteella päivityksiä tai korjauksia.

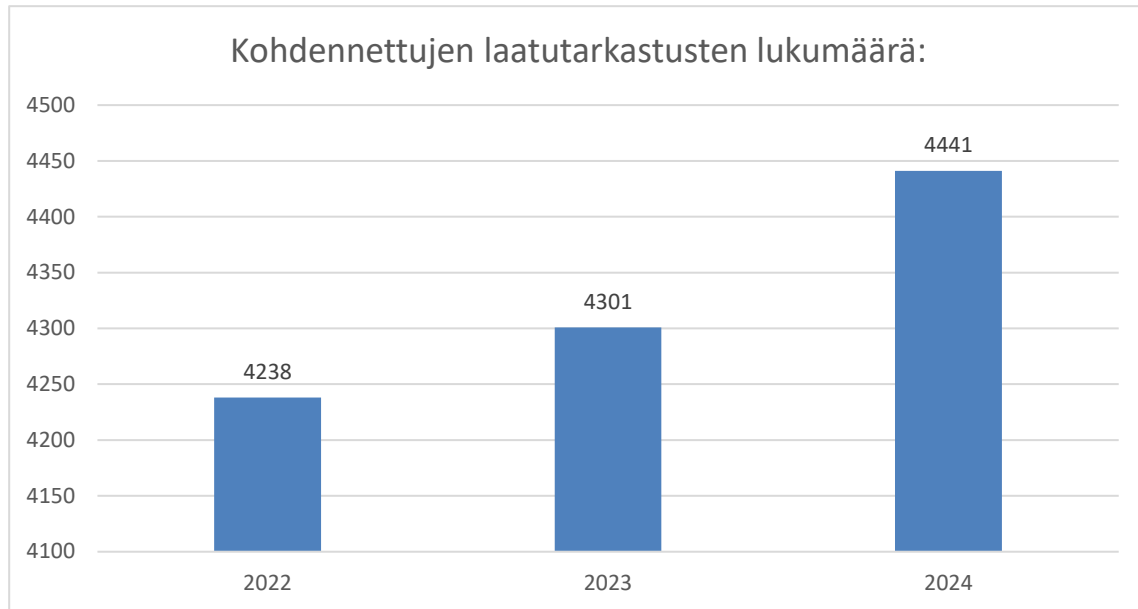

³¹ 12 425 rekisteröitynyttä 31. joulukuuta 2023 ja 13 118 rekisteröitynyttä 31. joulukuuta 2024.

Kohdennetut tarkastukset

Uusien hakemusten päivittäisen tarkastelun lisäksi sihteeristö tekee myös kohdennettuja tarkastuksia erityisesti silloin, kun on syytä epäillä, että rekisteröinnissä vaadittuja tietoja ei ole annettu oikein, tai sihteeristön vuotuisten painopisteiden mukaisesti.

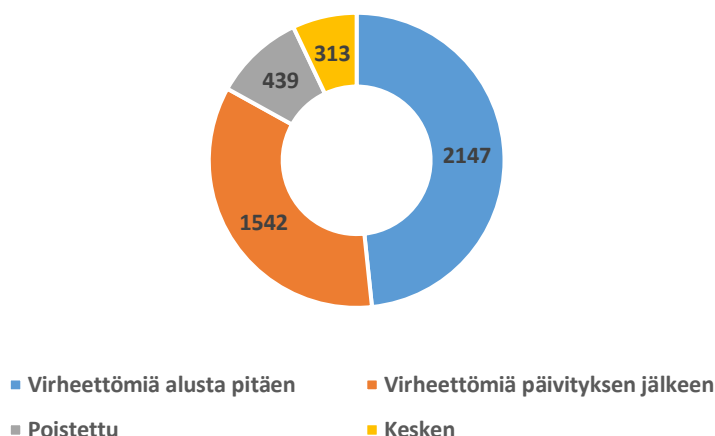
Sihteeristö suoritti vuonna 2024 yhteensä 4 441 kohdennettua tietojen laatua koskevaa tarkastusta.

Niistä kävi ilmi seuraavaa:

- 3 689 tarkastetun rekisteröityneen toimittamien tietojen laatu oli tyydyttävä (83 prosenttia) joko alusta alkaen (2 147 tarkastettua rekisteröintiä eli 48 prosenttia) tai sihteeristön kehoitettua päivittämään tietoja (1 542 rekisteröintiä eli 34 prosenttia),
- 439 rekisteröitynyttä poistettiin rekisteristä sihteeristön yhteydenoton jälkeen, koska nämä eivät täyttäneet kelpoisuusvaatimuksia tai eivät olleet päivittäneet tietojaan (10 prosenttia),
- 313 tarkastusta oli vielä kesken vuoden 2024 lopussa (7 prosenttia).

Kohdennetut tarkastukset:

Tietojen yleinen laatu parani edelleen vuonna 2024, ja molemmat seuraavista mittareista pysyivät vakaina edellisvuoteen verrattuna: niiden rekisteröintien osuus, joissa tietojen laatu on tarkastushetkellä tyydyttävä, ja rekisteröintien poistaminen kelpoisuusvaatimusten täyttymättä jäämisen tai tietojen päivittämättä jättämisen vuoksi.

Vuosittainen vaihtelu kummassakin mittarissa on tasoittunut merkittävästi (alle 1 prosenttiin) useita vuosia jatkuneen merkittävän parantumissuuntauksen jälkeen. Tämä voi johtua siitä, että rekisteri on ollut käytössä jo jonkin aikaa ja sen käyttäjät tuntevat tietovaatimukset yhä paremmin ja reagoivat yleisesti ottaen myönteisesti sihteeristön seurantaan ja opastukseen.

Kohdennetuissa tarkastuksissa on kiinnitettävä erityistä huomiota rekisteröinteihin, joissa on havaittu tai joissa todennäköisesti esiintyy epä johdonmukaisuuksia tai muita ongelmia. Sihteeristön vuotuisena painopisteenä oli räätälöity seuranta, ja sihteeristön kohdennettujen laatutarkastusten kohteena olivat tämän mukaisesti kaikki sellaiset rekisteröityneet, jotka ajavat asiakkaidensa etuja (välittäjät) tai jotka ovat ei-kaupallisia yhteisöjä, jotka saattavat toimia EU:n päätöksentekoon kohdistuvan ulkomaisen vaikuttamisen välineinä (eli EU:n ulkopuolelle sijoittautuneet tahot).

Erityistä huomiota kiinnitettiin välittäjiin ja siihen, että nämä ovat täysin tietoisia vaatimuksesta luetella kaikki asiakkaat, joiden puolesta ne harjoittavat kyseistä toimintaa, myös varsinkin mahdolliset (EU:n ulkopuolisen) kolmannen maan viranomaiset.³² Välittäjien tulisi myös varmistaa, että niiden asiakkaat on aina rekisteröity avoimuusrekisteriin (paitsi jos ne ovat hallituksia tai viranomaisia) ja että niiden asiakkaat myös johdonmukaisesti mainitsevat ne välittäjinä omissa rekisteröinneissään.³³

Sihteeristö tarkasti tällaiset rekisteröinnit huolellisesti, ristiintarkasti asiakasilmoitukset ja otti yhteyttä kuhunkin asianomaiseen rekisteröityneeseen. Tarkastus oli tärkeä sekä tietojen laadun että tietoisuuden lisäämisen kannalta. Tulokset osoittivat myös, että vaikka avoimuusrekisterissä on tietoa kolmansien maiden edunvalvonnasta ja vaikuttamisesta asiaan sovellettavien toimielinten

³² Toimielinten välisen sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan d alakohta.

³³ Toimielinten välisen sopimuksen liitteessä I oleva j alakohta.

välisen sopimuksen määräysten mukaisesti³⁴, rekisteri ei ole tarkoituksenmukainen väline ulkomaisen vaikuttamisen seuraamiseen ja mittaamiseen tai ulkomaisen sekaantumisen havaitsemiseen.

2. Tukipalvelu

Sihteeristön tukipalvelun kautta saa vastauksia kaikenlaisiin avoimuusrekisteriä koskeviin kysymyksiin monikielisellä verkkosivustolla, joka on avoin hakijoille, rekisteröityneille ja yleisölle. Sihteeristö pyrkii tarjoamaan apua mahdollisimman nopeasti ja vastaamaan yleensä 48 tunnin kuluessa.

Vuonna 2024 sihteeristö vastasi 1 834 tiedusteluun, joihin sisältyi avoimuusrekisteriä koskevia tietopyyntöjä sidosryhmiltä, tutkijoilta ja yksityishenkilöiltä sekä hakijoiden ja rekisteröityneiden pyyntöjä teknisen tuen tai ohjeiden saamiseksi rekisteröintiprosessin aikana tai teknisten ongelmien ilmetessä.

Kysymyksiä saatiin vuonna 2024 selvästi vähemmän³⁵, mikä on seurausta siitä, että avoimuusrekisterin käytettävyys parani huomattavasti, kun tietotekninen järjestelmä uudistettiin huhtikuussa 2024.

3. Tutkimukset

Avoimuusrekisterin tietojen laadun seurannan lisäksi sihteeristö tutkii saapuneet valitukset ja tekee oma-aloitteisia tutkimuksia toimielinten välisen sopimuksen liitteessä III vahvistettujen menettelyjen mukaisesti. Näin toimiessaan sihteeristö noudattaa suhteellisuusperiaatetta ja hyvän hallinnon periaatteita.

Valituksella tarkoitetaan menettelyä, joka koskee sihteeristön tietoon saatettuja väitteitä siitä, että rekisteröitynyt ei ole noudattanut hyvää edunvalvontatapaa. Tällaisia väitteitä rekisteröitynyttä vastaan esittävä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi tehdä valituksen sihteeristölle täyttämällä avoimuusrekisterin verkkosivustolla olevan lomakkeen ja toimittamalla tueksi todisteita.

Omasta aloitteesta käynnistettävällä tutkimuksella tarkoitetaan menettelyä, jossa sihteeristö tutkii, voiko tietty rekisteröitynyt pysyä rekisterissä saatujen tai havaittujen tietojen perusteella, kun vaadittuja toimia ei ole toteutettu tai hyvää edunvalvontatapaa ei ole noudatettu.

Sihteeristö sai vuonna 2024 päätökseen kolme tutkimusta, jotka perustuivat edellisenä vuonna jätettyihin valituksiin. Yksi valituksista ei täyttänyt käsiteltäväksi ottamisen edellytyksiä. Kahdessa muussa valituksessa oli kyse viestintätoiminnan ja ajatushautomoiden jäsenyyden säännönmukaisesta sisällyttämisestä rekisteröityneiden edunvalvontakustannuksiin. Molemmat asianomaiset rekisteröityneet toimittivat tyydyttävät tiedot ja päivittivät rekisteröintiään sihteeristön suositusten mukaisesti.

Samana vuonna sihteeristö vastaanotti 23 uutta valitusta. Näistä valituksista yhdeksää ei otettu käsiteltäväksi, koska ne eivät liittyneet avoimuusrekisterin soveltamisalaan kuuluviin asioihin (esim. väärälle vastaanottajalle kohdistetut henkilökohtaiset valitukset tai kuluttajavalitukset) tai koska ne eivät

³⁴ Toimielinten välisen sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan d alakohta.

³⁵ Vuonna 2023 sihteeristö vastasi 2 567 tiedusteluun ja pyyntöön.

täyttäneet toimielinten välisen sopimuksen liitteessä III vahvistettuja käsiteltäväksi ottamisen edellytyksiä.

Joulukuussa 2024 jätettiin kolme valitusta, joista kahden käsiteltäväksi ottamisesta ei ollut tehty päätöstä vuoden loppuun mennessä. Käsiteltäväksi otetuista 12 valituksesta kolmen käsittely saatiin päätökseen vuonna 2024 myönteisin tuloksin, sillä asianomaiset rekisteröityneet olivat kaikilta osin yhteistyöhaluisia.

Loput yhdeksän olivat edelleen tutkittavana vuoden lopussa. Kaikki käsiteltäväksi otetut valitukset koskivat sitä, että asianomaiset rekisteröityneet eivät ainakaan väitetysti olleet noudattaneet hyvän edunvalvontatavan f kohtaa eli toimittaneet rekisteröityessään paikkansapitäviä ja kattavia tietoja. Usein valituksiin liittyi myös väitteitä muiden hyvän edunvalvontatavan kohtien mahdollisesta noudattamatta jättämisestä. Kun valitukset koskivat vain f kohtaa, ne saatiin ratkaistua niin, että rekisteröityneitä pyydettiin päivittämään tietonsa 20 arkipäivän kuluessa, ja valitusten käsittely saatiin päätökseen kahden kuukauden kuluessa.

Muut tapaukset liittyivät väitteisiin siitä, ettei ollut noudatettu hyvän edunvalvontatavan b kohtaa, jonka mukaan rekisteröityneiden on ilmoitettava edustamansa asiakkaat tai jäsenet. Yhdessä syväluotaavassa tutkimuksessa selvitettiin, missä määrin organisaatioiden, foorumien ja muiden edustuselinten on ilmoitettava kaikki edustamansa jäsenet (vain EU:n tasolla edustetut jäsenet vaiko kaikki jäsenet yleisesti) ja missä muodossa (esim. rekisteröintiin lisätty linkki niiden omille verkkosivuille).

Hakijoille ja rekisteröityneille tarkoitettuja ohjeita päivitettiin vuonna 2024 sen selventämiseksi, että kaikki jäsenet on tilanteesta riippumatta ilmoitettava. Asiakas–välittäjä-suhdetta koskevaa j kohtaa sovellettaessa on otettava huomioon yleisön selkeä huoli siitä, että tietty organisaatio ajaakin tiettyjä piileviä etuja. Näistä on ilmoitettava selkeästi ja johdonmukaisesti rekisteriin.

Sihteeristö pyrkikin vuoden 2024 seurantatoimintansa yhteydessä myös lisäämään tietoisuutta siitä, että asiakas–välittäjä-suhteen molempien osapuolten on kirjauduttava rekisteriin ja että niiden ilmoitusten on oltava yhtäpitäviä.

Sihteeristö pyrkii tutkimusta tehdessään varmistamaan, että asianomaisen rekisteröityneen (rekisteröityneiden) kanssa käydään rakentavaa vuoropuhelua, jotta havaitut ongelmat voidaan mahdollisuuksien mukaan selvittää ja ratkaista ennen mahdollisten toimenpiteiden toteuttamista. Sihteeristö järjesti sitä varten neljä tapaamista kolmen tutkimuksen kohteena olevan rekisteröityneen kanssa näiden pyynnöstä toimielinten välisen sopimuksen liitteessä III olevan 5.2 kohdan mukaisesti. Vuonna 2024 sihteeristö ei pitänyt tarpeellisena soveltaa rekisteröityneisiin toimielinten sopimuksen liitteessä III olevan 8 kohdan mukaisia toimenpiteitä.

Sihteeristö käynnisti yhden oma-aloitteisen tutkimuksen, joka kohdistui kahteen elintarviketeollisuudessa toimivaan rekisteröityneeseen ja jonka käsittely saatiin päätökseen ennen vuoden loppua. Sihteeristö tarkasteli väitettyä kyseisten rekisteröityneiden toiminnassa ilmennyt mahdollista epäasianmukaista käyttäytymistä ja pääsi tutkimuksen perusteella asianomaisten osapuolten kanssa selvytyteen siitä, että hyvää edunvalvontatapaa oli noudatettu.

4. Johtokunnan kokous 2024

Sihteeristö valmisti johtokunnan neljännen kokouksen, joka pidettiin 19. huhtikuuta 2024. Johtokunta teki kokouksessa seuraavat päätökset:

- jatkoi avoimuusasioista neuvoston pääsihteeristössä vastuussa olevan yksikönpäällikön toimikautta sihteeristön koordinaattorina yhdellä vuodella (1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2025),

- hyväksyi sihteeristön laatimat toimielinten välisen sopimuksen 11 artiklan täytäntöönpano-ohjeet ja pyysi julkaisemaan ne avoimuusrekisterin verkkosivustolla,
- hyväksyi vuoden 2023 vuosikertomuksen ja hyväksyi sen toimittamisen allekirjoittaneille toimielimille ja sen julkaisemisen avoimuusrekisterin verkkosivustolla,
- määrittä rekisterin vuotuiset painopisteet vuodelle 2025 sekä talousarviota koskevat ennakoarviot ja kunkin allekirjoittaneen toimielimen osuudet³⁶,
- ilmaisi tyytyväisyytensä toteutuneeseen edistykseen ja saavutuksiin, erityisesti uuden verkkosivuston ja tietoteknisen tukivälineen käyttöönottoon eli rekisterin ensimmäiseen merkittävään uudistukseen sen jälkeen, kun se otettiin käyttöön yli kymmenen vuotta sitten,
- korosti tietojen laadun jatkuvan tarkkailun tärkeyttä sen jälkeenkin, kun vuoden 2024 alussa saatiin tarkastettua kaikki toimielinten välisen sopimuksen voimaantulon jälkeen siirretyt nk. vanhat rekisteröinnit,
- pani merkille avoimuusrekisteriin keskeisenä EU:n toimielinten avoimuusvälineenä kohdistuvien odotusten kasvun sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen suositukset ja ehdotukset rekisterin ja sen toiminnan parantamiseksi edelleen.

Kaikki johtokunnan kokousta koskevat asiakirjat, myös kokouksen esityslista ja pöytäkirja, julkaistaan avoimuusrekisterin verkkosivuston Hallinto-osiossa.

5. Neuvonta ja avoimuusrekisterin tunnettuuden parantaminen

Sihteeristö antaa ohjeita toimielinten välisen sopimuksen tiettyjen vaatimusten täsmentämiseksi ja selittämiseksi yksityiskohtaisemmin. Ohjeet on voitu laatia sidosryhmien kanssa käydyn säännöllisen kanssakäymisen tuloksena, ja niiden tarkoituksena on auttaa hakijoita ja rekisteröityneitä antamaan täsmällisiä tietoja ja välttämään yleisiä virheitä.

Sihteeristö päivitti tässä tarkoituksessa hakijoille ja rekisteröityneille tarkoitettuja ohjeitaan lisäämällä niihin tarkempia tietoja rekisteriin kuulumisesta ja siihen liittymisestä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa aiheesta käydyn yhteydenpidon jatkotoimena (ks. jäljempänä 8 kohta).

Lisäksi sihteeristö antoi vuotuisten painopisteidensä mukaisesti yksityiskohtaiset ohjeet toimielinten välisen sopimuksen 11 artiklan täytäntöönpanosta, jotta EU:n toimielinten ja elinten olisi helpompi ottaa käyttöön rekisteriin liittyviä toimenpiteitä.

Sihteeristö voi seurantatoimia suorittaessaan tarvittaessa myös kehottaa yhteisöjä rekisteröitymään avoimuusrekisteriin. Sihteeristö toteuttaa säännöllisiä viestintä- ja tiedotustoimia parantaakseen välineen tunnettuutta sidosryhmien keskuudessa. Vuonna 2024 tähän sisältyi tiedotustilaisuuksia ja näkemystenvaihtoa eri sidosryhmien³⁷ ja yliopistotutkijoiden ja -opiskelijoiden kanssa sekä yhteydenpitoa ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa vastaavien kansallisten ja EU:n tason elinten³⁸ kanssa.

³⁶ Vuoden 2025 talousarviota koskevat ennakoarviot löytyvät verkkosivustolta. Seuraavista osuuksista sovittiin: komissio: 57 %, parlamentti: 33 %, neuvosto: 10 %.

³⁷ LobbyControl / Corporate Europe Observatory.

³⁸ Alankomaiden pysyvä edustusto Euroopan unionissa, OECD, Euroopan kemikaalivirasto, European Lobbying Registrars' Network (ELRN), KU Leuven, MEPP Leuven, amerikkalainen EPAAI-yliopisto, Stirlingin yliopisto, Maastrichtin yliopisto, Escuela de Gobierno y Asuntos Públicos, Lusófonan yliopisto, Rotterdamin Erasmus-yliopisto, Politico Public Affairs Executive Programme, Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous (oikeudellisten ja ihmisoikeusasiain komitea).

Kussakin kolmessa toimielimessä panostettiin merkittävästi rekisterin tunnettuuden parantamiseen järjestämällä jäsenille ja henkilöstölle suunnattuja tiedotus- ja koulutustilaisuuksia³⁹.

6. Tekninen kehitys

Sihteeristö koordinoi tietotekniikkaratkaisujen kehittämistä avoimuusrekisterin parantamiseksi. Sihteeristö pyrki vuonna 2024 edelleen lisäämään rekisterin julkisen verkkosivuston läpinäkyvyyttä ja hyödyllisyyttä. Tätä varten otettiin käyttöön avoimuusrekisterin uusi verkkosivusto (rekisterin ensimmäinen merkittävä uudistus sen yli kymmenvuotisen olemassaolon aikana).

Sihteeristö julkaisi avoimuusrekisterin uuden digitaalisen alustan, joka on nykyaikaisten teknologia- ja tietoturvastandardien mukainen ja tarjoaa paremman käyttäjäkokemuksen. Rekisterin aiempi teknologinen infrastruktuuri korvattiin uudella tietoteknisellä välineellä, johon kuuluu uusi versio avoimuusrekisterin julkisesta verkkosivustosta sekä uusia tukiympäristöjä. Avoimuusrekisterin uusi versio on ollut käytössä huhtikuusta 2024.

7. Avoimuusrekisteriä koskeva Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tilintarkastustuomioistuin julkaisi erityiskertomuksensa avoimuusrekisteristä huhtikuussa 2024. Siinä esitetään eräitä suosituksia ja asetetaan kaksi toteuttamisen tavoiteajankohtaa: heinäkuu ja vuoden 2025 loppu. Kaikki kolme tarkastuksen kohteena ollutta avoimuusrekisteriin kuuluvaa toimielintä antoi tarkastuskertomukseen viralliset vastauksensa. Sekä erityiskertomus että toimielinten vastaukset on julkaistu tilintarkastustuomioistuimen verkkosivuilla⁴⁰.

8. Euroopan oikeusasiamiehen päätös asiassa 532/2023/FA

Euroopan oikeusasiamies antoi vuoden 2024 alussa päätöksen⁴¹, jossa todettiin hallinnollinen epäkohta ja esitettiin ehdotuksia siitä, miten sihteeristö voisi parantaa valitusten tutkimistapaa.

Sihteeristöön kuuluvat kolme toimielintä toimittivat syyskuussa 2024 viralliset vastauksensa ehdotuksiin. Sihteeristö tarkisti hakijoille ja rekisteröityneille tarkoitettuja ohjeita sen osalta, mitä tietoja kohdassa 12 ("Jäsenet ja jäsenyydet") on toimitettava, ja muutti hakemus-/rekisteröitymislomakkeen vastaavaa kohtaa, jotta ne vastaisivat tarkemmin toimielinten välisen sopimuksen liitteessä II⁴² vahvistettua esitettävien tietojen rakennetta ja jotta olisi helpompi ymmärtää, mitä tietoja hakijoilta ja rekisteröityneiltä näissä kohdissa vaaditaan.

³⁹ Muun muassa 64 tiedotustilaisuutta edunvalvonnasta Euroopan parlamentin jäsenille, henkilöstölle ja valtuutetuille avustajille.

Komissio järjesti niin ikään kymmenen koulutustilaisuutta omalle henkilöstölleen sekä räätälöityjä esityksiä komission jäsenten kabineteille ja niiden avoimuus- ja eettisten yhteyspisteiden verkostolle.

Neuvostossa toteutettiin useita erityisesti johdolle suunnattuja viestintä- ja tiedotustoimia, joissa selitettiin toimielinten välistä sopimusta ja neuvoston päätöksen (EU) 2021/929 käytännön täytäntöönpanoa.

⁴⁰ Erityiskertomus 05/2024:EU:n avoimuusrekisteri | Euroopan tilintarkastustuomioistuin

⁴¹ <https://www.ombudsman.europa.eu/fi/opening-summary/fi/168956>

⁴² Toimielinten välisen sopimuksen liitteessä II olevan I osan i ja h kohta.

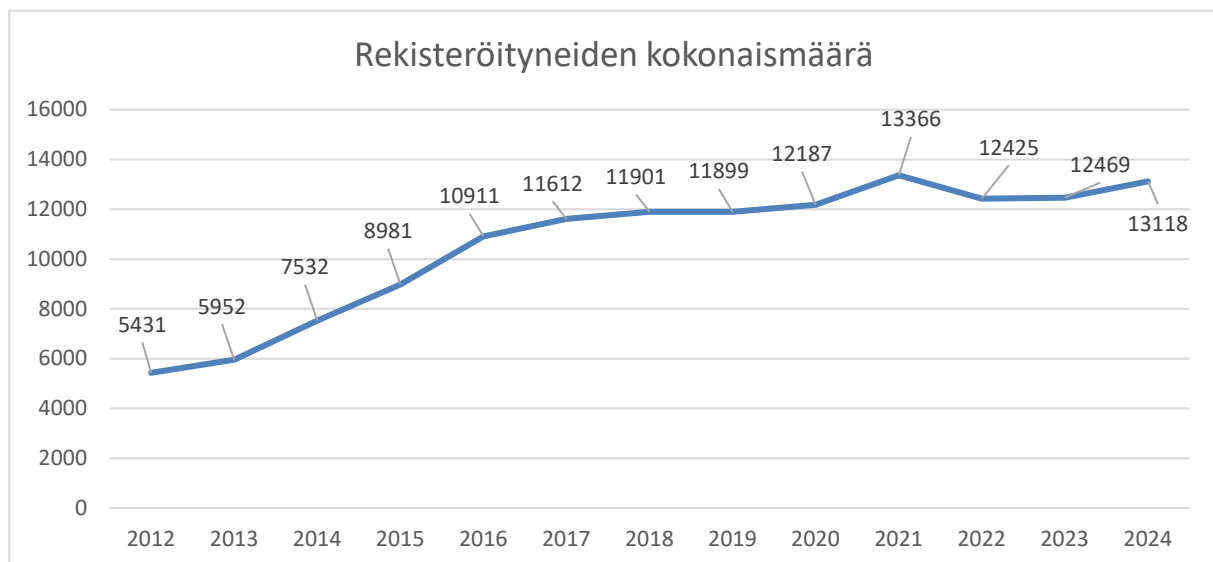
Oikeusasiamies päätti asian käsittelyn antamalla myönteisen arvion toimista, jotka sihteeristö oli toteuttanut hänen ehdotustensa noudattamiseksi.

VI. Tilastot

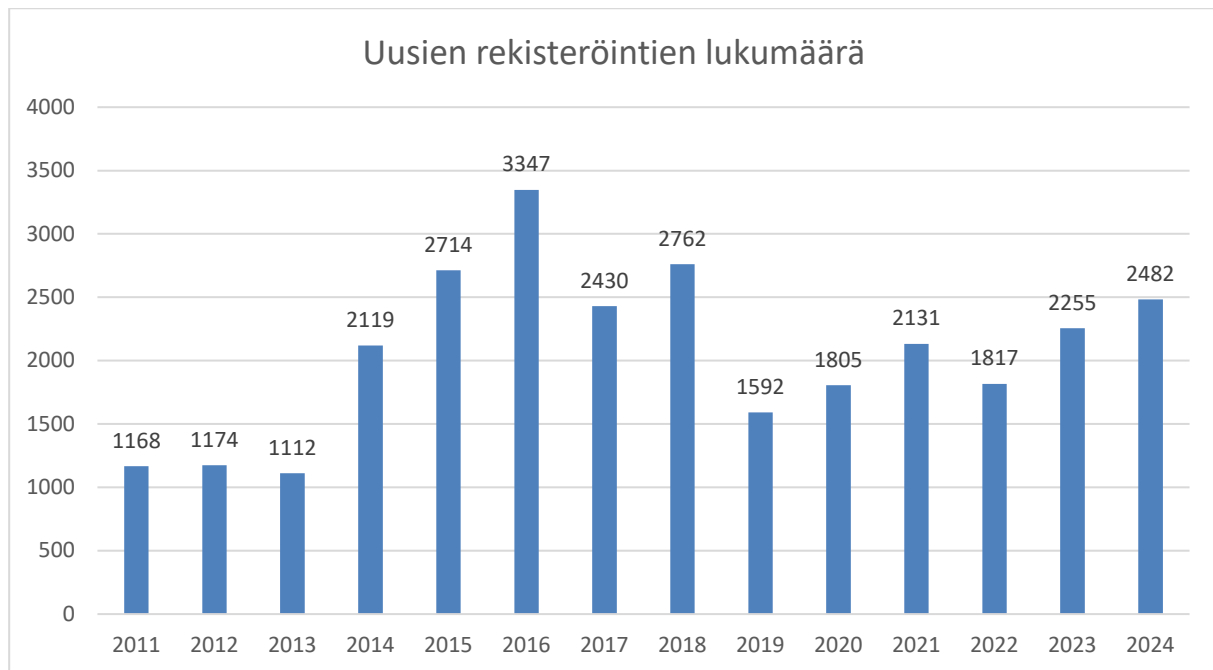
1. Avoimuusrekisterin kehitys

Avoimuusrekisteri on jatkanut tasaista kasvuaan siitä, kun se perustettiin Euroopan parlamentin ja komission yhteiseksi julkiseksi tietokannaksi, aina nykyiseksi toimielinten välisellä sopimuksella perustetuksi kolmikantajärjestelmäksi.

Rekisteröityneiden kokonaismäärä oli vuonna 2024 suurempi kuin vuonna 2023. Rekisteröityneitä edunvalvojia oli vuoden 2024 lopussa 13 118.

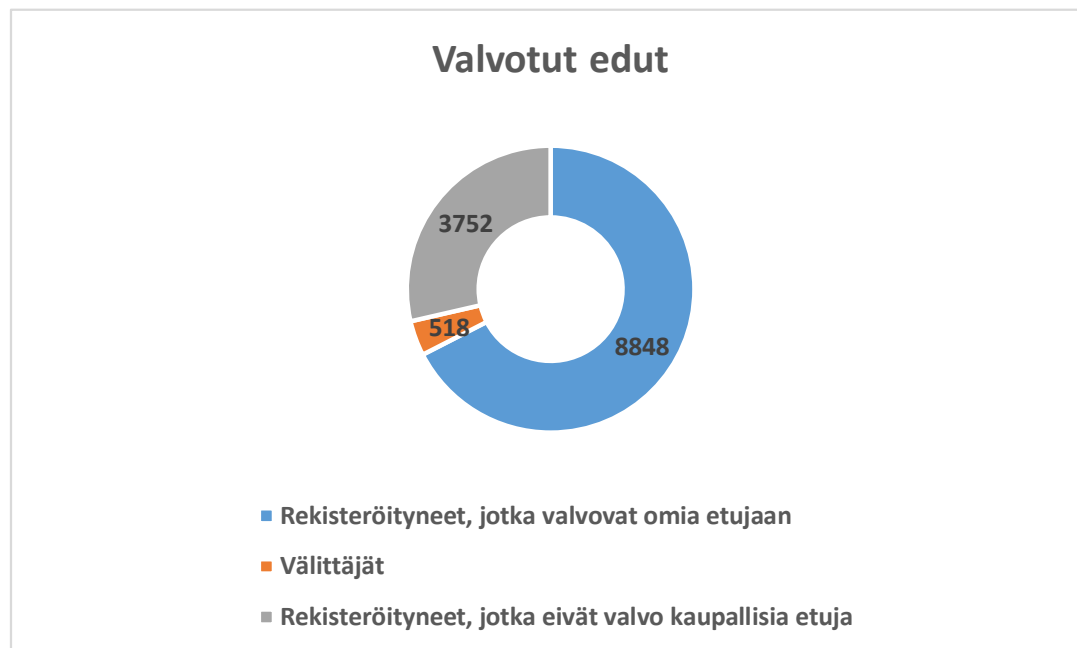

Jäljempänä olevassa kaaviossa esitetään muutokset uusien rekisteröintien lukumäärässä. Mukaan on laskettu edunvalvojat, jotka on rekisteröity 12 kuukauden jaksolla (1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2024) ja jotka olivat edelleen aktiivisia kyseisen ajanjakson lopussa. Uusien rekisteröintien määrä (2 482) oli vuonna 2024 suurempi kuin aiempina vuosina. Sihteeristö vastaanotti 3 536 hakemusta (lähes kymmenen päivässä), mikä tarkoittaa, että sihteeristön seulonnan jälkeen vain 70 prosenttia hyväksyttiin ja aktivoitiin.

2. Valvotut edut

Rekisteröityneet on toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti jaoteltu kolmeen päätyyppiin valvottavien etujen perusteella, ja kuhunkin ryhmään sovelletaan erilaisia vaatimuksia taloudellisten tietojen suhteen.

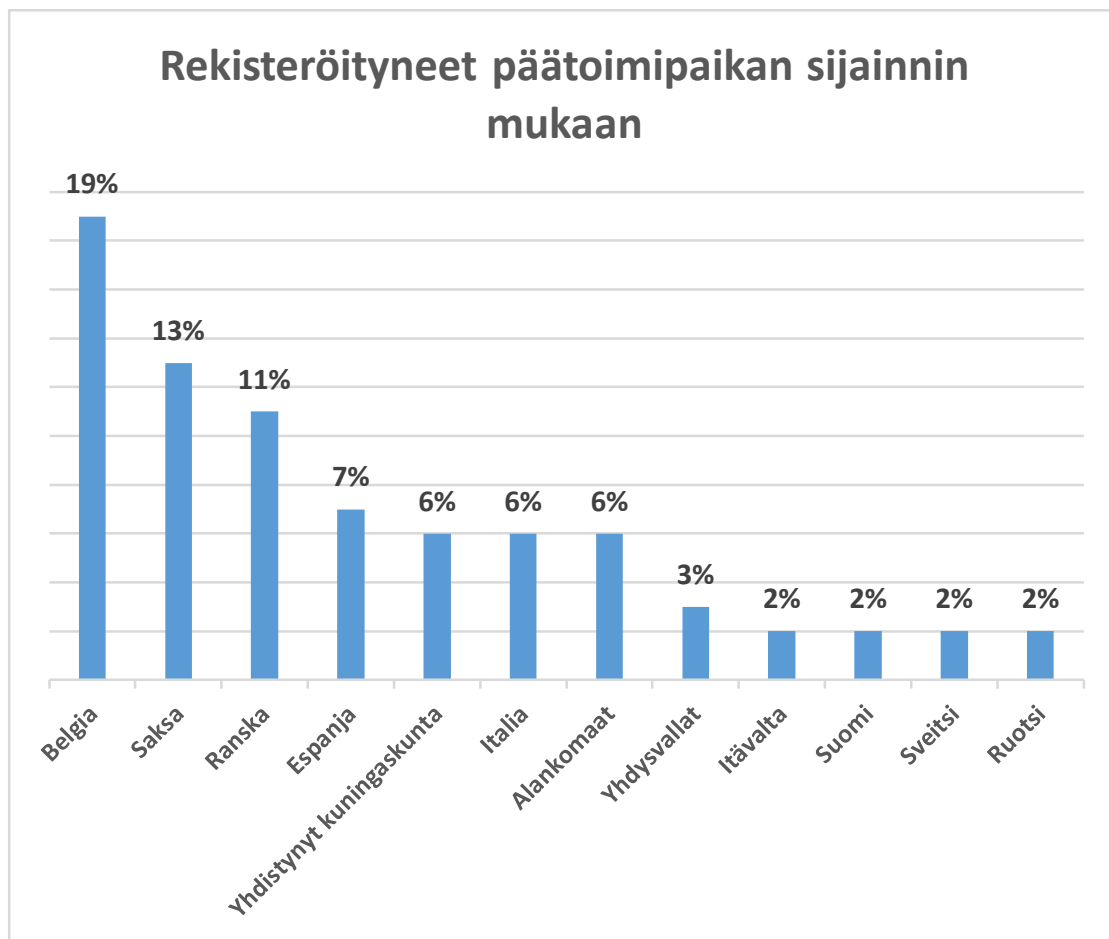

Rekisteröityneet luokittelivat itsensä seuraavasti:

Konsulttitoimistot	518
Lakiasiaintoimistot	73
Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivat konsultit	128
Yritykset ja konsernit	3 488
Talous- ja elinkeinoyhdistykset	2 636
Ammattiliitot ja ammatilliset yhdistykset	992
Kansalaisjärjestöt, keskusteluryhmät, verkostot ja vastaavat organisaatiot	3 607
Ajatushautomot ja tutkimuslaitokset	583
Akateemiset laitokset	336
Kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä edustavat organisaatiot	48
Viranomaisten yhdistykset ja verkostot	181
Kolmansien maiden perustamat yhteisöt, toimistot tai verkostot	4
Muut organisaatiot, julkis- tai sekayhteisöt	524

3. Maantieteelliset tiedot

Avoimuusrekisteri ei rajoitu EU:hun sijoittautuneisiin edunvalvojiin, vaikkakin suurin osa edunvalvojista harjoittaa toimintaansa Belgiassa sijaitsevasta toimipaikasta käsin. Koska EU:n lainsäädännön ja toimintapolitiikan vaikutukset ulottuvat kuitenkin myös EU:n ulkopuolisiin yksityishenkilöihin ja yrityksiin ja niillä voi olla vaikutusta kauppaan ja muihin ulkosuhteisiin 27 jäsenvaltion rajojen ulkopuolella, maailmanlaajuinen ulottuvuus näkyy myös avoimuusrekisterissä.

4. Tietojen hakeminen avoimuusrekisteristä

Avoimuusrekisterin keskitetty tietoaaineisto oli vuonna 2024 EU:n dataportaalissa seitsemänneksi katsotuin tietoaaineisto siellä julkaistujen yli 1,8 miljoonan tietoaaineiston joukossa. Tietoaaineistojen avulla käyttäjät voivat ladata (xml- tai Excel-muodossa) luettelon Euroopan parlamenttiin akkreditoiduista henkilöistä sekä luettelon avoimuusrekisterissä olevista yhteisöistä useiden vuosien ajalta.

VII. Päätelmät

Rekisteri oli edelleen vuonna 2024 tärkein tietoväline, joka mahdollistaa EU:n tason edunvalvontatoiminnan seuraamisen. Tällä oli erityisen suuri merkitys vuonna 2024, jolloin tarkkailu oli EU-vaalien vuoksi intensiivistä ja avoimuuden ratkaiseva rooli korostui siirtymävaiheessa.

Rekisteröityneiden kokonaismäärä kasvoi jakson aikana vuoteen 2023 verrattuna. Uusia rekisteröintejä oli enemmän kuin aiempina vuosina. Sihteeristö sai runsaasti hakemuksia, joista 70 prosenttia hyväksyttiin ja aktivoitiin sihteeristön seulonnan jälkeen.

Sihteeristö pyrki koko vuoden ajan lisäämään rekisterin julkisen verkkosivuston läpinäkyvyyttä ja hyödyllisyyttä. Se julkaisi uuden digitaalisen alustan, joka on nykyaikaisten teknologia- ja turvallisuusstandardien mukainen ja tarjoaa paremman käyttäjäkokemuksen. Uudistukseen sisältyi uusi julkinen verkkosivusto ja tukiympäristöt, jotka ovat olleet käytössä vuoden 2024 alkupuolelta.

Vuosi oli kiireinen myös sihteeristön ydintoimintojen, muun muassa lisäohjeiden antamisen, tukipalvelupyyntöjen käsittelyn, tiedotustoimien, tietojen laadun seurannan ja tutkimusten näkökulmasta.

Viime vuoden tiedoissa havaittu uusien hakemusten määrän kasvusuuntaus jatkui vuonna 2024. Avoimuusrekisterin tietojen yleinen laatu alkoi parantua edellisvuonna, ja kehitys jatkui tasaisena, sillä sihteeristö huolehtii avoimuusrekisterin tietojen laadun säännöllisestä seurannasta.